

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 123/2006 privind statutul personalului din serviciile de probațiune

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Statutul personalului de probațiune este reglementat prin Legea nr. 123/2006 privind statutul personalului din serviciile de probațiune, lege care a intrat în vigoare în 10 mai 2006 și a cărei aplicare a ridicat numeroase probleme în practică.

Modificările și completările propuse în acest proiect au ca scop înlăturarea aspectelor problematice, a neconcordanțelor sau a suprapunerilor nefirești.

Prin Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare a fost transpusă în legislația națională Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, reglementându-se astfel cadrul în care se realizează recunoașterea calificărilor profesionale obținute în U.E. sau în Spațiul Economic European, în condițiile în care în România respectiva profesie este reglementată. În aceste condiții a apărut necesitatea armonizării Legii nr. 123/2006 privind statutul personalului din serviciile de probațiune cu prevederile Legii nr. 200/2004, prin reglementarea modalităților concrete în care se realizează accesul la profesia de consilier de probațiune. Pentru ca aceste reglementări să poată fi efectiv aplicate sunt necesare și alte modificări ale Legii nr. 123/2006 pentru a acoperi anumite aspecte disfuncționale, necorelări între conținutul anumitor articole și lacune care altfel ar îngreuna aplicarea legii în ansamblul său.

În prezent sistemul de probațiune este alcătuit din 41 de servicii de probațiune care funcționează în fiecare județ pe lângă tribunale și un departament central cu rol de coordonare și inspecție a activității serviciilor locale, respectiv Direcția de probațiune din cadrul Ministerului Justiției. Structura de personal a sistemului de probațiune cuprinde două tipuri de funcții: de execuție și de conducere. La nivel local, funcțiile de execuție sunt ocupate de consilierii de probațiune, iar cele de conducere de șefii serviciilor de probațiune, care se recrutează din rândul consilierilor de probațiune. Pentru a ocupa un post de consilier de probațiune, este necesară o licență într-una din cele cinci specializări prevăzute de lege: drept, asistență socială, psihologie, sociologie și pedagogie. La nivel central, funcțiile de execuție sunt exercitate de inspectorii de probațiune (care se recrutează din rândul consilierilor și șefilor serviciilor de probațiune), iar cea de conducere de directorul direcției.

În prezent, Direcția de probațiune este condusă de un director numit de ministrul

justiției.

2. Schimbări preconizate

Modificarea și completarea Legii nr. 123/2006 se impune datorită necesității armonizării acestui act normativ cu prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, astfel cum a fost transpusă prin Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.

În al doilea rând, în procesul de aplicare a prevederilor Legii nr. 123/2006 au fost sesizate o serie de erori de reglementare (spre exemplu, erori conceptuale, necorelări între prevederile diferitelor articole, prevederi ce se repetă în conținutul mai multor articole), precum și omisiuni de reglementare, ce îngreunează aplicarea legii.

De asemenea, proiectul de ordonanță urmărește îmbunătățirea reglementării în materia formării profesionale a personalului de probațiune, a procedurii cercetării disciplinare, a regimului incompatibilităților, interdicțiilor și conflictului de interese.

Aspecte supuse modificării și completării prin proiectul de ordonanță:

- introducerea noțiunii de „vechime în probațiune”, criteriu ce urmează a fi avut în vedere la promovarea în grade profesionale/clarificarea noțiunii de „vechime în specialitate”, ca și criteriu ce urmează a fi avut în vedere la încadrarea în sistem. În prezent, încadrarea în grade profesionale a persoanelor care au promovat concursul pentru funcția de consilier de probațiune se realizează în funcție de vechimea în specialitatea inițială. Situația este inechitabilă pentru persoanele care au acumulat experiența necesară promovării în grad în cadrul sistemului de probațiune. Păstrând actualele reglementări legale, se va perpetua o stare de anormalitate care nu încurajează performanța și pregătirea profesională continuă a personalului de probațiune. Promovarea personalului de probațiune trebuie să se realizeze în acord cu vechimea acumulată în sistemul de probațiune, pentru a reflecta cu adevărat competența profesională a consilierului, ce se dobândește în timp.
- introducerea mandatului pentru funcția de șef serviciu, în prezent aceștia fiind numiți în funcție fără limită temporală. Introducerea mandatului pentru exercitarea funcției de șef serviciu încurajează pregătirea profesională a persoanelor care aspiră la această funcție și pe cale de consecință imprimă calitate actului managerial și deschide accesul la această funcție și altor consilieri de probațiune, stimulând astfel competiția.
- introducerea prevederilor referitoare la posibilitatea cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care a dobândit calitatea de consilier de probațiune în statul membru de origine sau de proveniență, de a solicita recunoașterea calificării sale profesionale. Astfel, prin prevederile proiectului de act normativ se completează Legea nr. 123/2006 cu un nou articol, articolul 20¹, prin care se reglementează condițiile în care cetățeanul unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care a dobândit calitatea de consilier de probațiune în statul membru de origine sau de proveniență poate solicita recunoașterea calificării sale profesionale.

Proiectul are în vedere, de asemenea, includerea în domeniul său de aplicare a posibilității exercitării profesiei de consilier de probațiune de către cetățenii elvețieni,

realizându-se astfel cadrul necesar aplicării Protocolului de extindere la România și Republica Bulgaria a Acordului între Comunitatea Europeană și statele membre, pe de o parte și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor.

- flexibilizarea procedurilor privind organizarea și desfășurarea examenului de definitivare și a concursului de promovare în grade profesionale, prin abrogarea unui „surplus” de reglementare existent în materie, problematica respectivă urmând a fi normată secundar, detaliat, prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției.
- înlocuirea modalității de promovare a personalului de probațiune prin concurs, cu modalitatea de promovare prin examen. Modificarea are în vedere împrejurarea că promovarea nu presupune avansarea personalului de probațiune în cadrul altei structuri (serviciile de probațiune fiind organizate pe orizontală), pe un număr limitat de posturi vacante, pentru a se justifica necesitatea organizării unui concurs. De asemenea, statele de funcții pentru serviciile de probațiune nu sunt diferențiate în raport de gradul profesional al consilierilor de probațiune. În plus, aceeași situație se regăsește și în cazul altor categorii de personal din sistemul justiției.
- introducerea unor noi prevederi referitoare la formarea profesională a personalului de probațiune, precum și la obligațiile personalului de probațiune în cazul în care a beneficiat de formare pe cheltuiala angajatorului; reglementarea procesului de supervizare a personalului de probațiune. Procesul de formare profesională este de importanță majoră pentru un sistem tânăr, cu atribuții multiple și cu un personal care are pregătire universitară diversă. În prezent, șefii serviciilor au atât atribuții legate de managementul serviciilor, cât și atribuții privind practica serviciului (spre exemplu supervizarea practicii). Acest fapt conduce la o slabă diferențiere a rolurilor, la o supraîncărcare de sarcini și la rezultate mai puțin semnificative în ambele arii de activitate, resursele fiind canalizate în două direcții de acțiune. Lărgirea echipelor de lucru a condus la imposibilitatea îndeplinirii în condiții corespunzătoare a tuturor sarcinilor ce revin conducerii serviciilor, din acest motiv fiind necesară diferențierea dintre management și practică, prin introducerea funcției de supervisor de practică.
- introducerea unor prevederi clare în materia modificării raporturilor de muncă ale personalului de probațiune (delegarea, detașarea și transferul personalului de probațiune). Se reglementează expres exercitarea cu caracter temporar a unei funcții de conducere de către consilierii de probațiune, în condiții ce vor fi stabilite prin regulament aprobat prin ordin al ministrului, soluționându-se astfel problema vacanței funcției de conducere ori a lipsei temporare a titularului. De asemenea, în materia delegării și transferului personalului de probațiune există o serie de erori și omisiuni de reglementare, remediate prin proiect.
- remedierea lacunelor și erorilor de reglementare în materia suspendării raporturilor de muncă ale personalului de probațiune și în cea a eliberării din funcție a acestuia.
- reglementarea de o manieră riguroasă a procedurii cercetării disciplinare. Una dintre cele mai importante modificări propuse vizează majorarea termenului în care se poate realiza cercetarea și aplica sancțiunea disciplinară, raportat la data săvârșirii faptei. Proiectul clarifică o serie de aspecte procedurale privind aplicarea

sanctiunilor disciplinare.

- reglementarea de o manieră neexcesivă a regimului interdicțiilor și incompatibilităților personalului de probațiune, precum și reglementarea anumitor cazuri particulare de incompatibilități (cea privind implicarea inspectorilor în cercetarea disciplinară a personalului din serviciul în care au efectuat inspecții).
- introducerea unor prevederi referitoare la conflictul de interese.
- eliminarea referirilor contradictorii la competența materială atât a instanțelor de contencios administrativ - în ceea ce privește contestarea rănșurii de eliberare din funcție a personalului de probațiune -, cât și a instanțelor de drept comun, în ceea ce privește soluționarea altor cauze ce au ca obiect raporturile de muncă ale personalului de probațiune. Competența de soluționare a cauzelor ce au ca obiect raporturile de muncă ale personalului de probațiune urmează a fi conferită instanțelor competente a soluționa litigii de muncă.

3. Alte informații - Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	
3. Impactul social	Proiectul va avea un impact social, asigurând accesul pe piața muncii al cetățenilor unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care au dobândit calitatea de consilier de probațiune în statul membru de origine sau de proveniență, precum și al cetățenilor Confederației Elvețiene, care doresc să exercite profesia de consilier de probațiune în România.
4. Impactul asupra mediului	
5. Alte informații	

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- Proiectul de act normativ nu are implicații financiare						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2010	2011	2012	2013	2014	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						

b) bugete locale	
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
7. Alte informații	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Este necesară elaborarea unor acte normative secundare în vederea implementării proiectului, după cum urmează: - Regulamentul privind delegarea, detașarea și transferul personalului de probațiune; - Regulamentul privind condițiile de recrutare și selecție a formatorilor; - Metodologia privind procedura de selecție a consilierilor de probațiune care îndeplinesc activități de supervizare, precum și condițiile de organizare și desfășurare a activității de supervizare.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul este conform cu prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, astfel cum a fost transpusă prin Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările ulterioare.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul nu se referă la acest subiect

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Prezentul act normativ realizează cadrul necesar aplicării protocolului de extindere la România și Republica Bulgaria a Acordului între Comunitatea Europeană și statele membre, pe de-o parte și Confederația elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, în ce privește exercitarea profesiei de consilier de probațiune.
6. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul nu se referă la acest subiect
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul nu se referă la acest subiect
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul nu se referă la acest subiect
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul nu se referă la acest subiect
5. Informații privind avizarea	

de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul actului normativ prin avizul nr. 1076/2010.
6. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul actului normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Justiției – www.just.ro A fost consultat personalul serviciilor de probațiune. De asemenea, a fost consultat și Sindicatul Național al Consilierilor din Serviciile de Probațiune.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul nu se referă la acest subiect
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.123/2006 privind statutul personalului din serviciile de probațiune, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, în temeiul art.1 pct.V din Legea nr.138/2010 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

PRIM-MINISTRU

